

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

PG Klimladder

Februari 2024

Inleiding

Dit is het Pedagogisch werkplan voor de peutergroep Klimladder van het label Kind & Co. Dit Pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan van Kind & Co Ludens één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van peutergroep Klimladder. In dit Pedagogisch werkplan is te lezen hoe wij onze pedagogische visie vertalen naar de dagelijkse praktijk.

Het label Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem, dat gebaseerd is op de PDCA-cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken, die vastgesteld zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit, onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn. Daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het Pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, wijzigingen hierin en de invulling van het Vierogenprincipe op de locatie, worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Het Pedagogisch werkplan wordt jaarlijks geëvalueerd en minimaal 1 x per 2 jaar bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht je nog informatie missen, dan kun je hier natuurlijk altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is op onze website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Veel leesplezier gewenst!

Team: Peutergroep Klimladder

Datum: 26 februari 2024

Inhoudsopgave

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk	3
Uk & Puk	4
Voorschoolse Educatie (VE).....	5
Op de peutergroep	8
Onze ochtend- en middagindeling	8
Eten en drinken.....	8
Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen.....	8
Zelfstandigheid bevorderen	8
Afspraken, regels en omgangsvormen	8
Activiteiten, vrij spelen en de kring	9
Oudercontact	10
Kennismaken en wennen	10
Dagelijkse overdrachten.....	10
Observeren, volgen en oudergesprekken	11
Als er zorgen zijn.....	11
Mentorschap	11
Ouderavonden	11
Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang	11
Onze accommodatie	12
Stamgroep	13
Personele inzet en Beroepskracht-kindratio (BKR).....	13
Het Vierogenprincipe	14
Onze peutergroep in de wijk; onze externe samenwerkingspartners	14
Openingstijden	14
Onze medewerkers.....	14
Deskundigheidsbevordering	15
Andere volwassenen	15
De oudercommissie	15
Tot slot.....	16

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk

Binnen Kind & Co Ludens werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Binnen het label Kind & Co werken wij aan deze vier pedagogische basisdoelen aan de hand van de beschreven gedragingen in het Pedagogisch Educatief Huis. De pedagogische basisdoelen zijn vertaald naar de volgende vier verdiepingen in het huis:

- Ik voel me veilig
- Ik ontwikkel me
- Ik heb respect voor anderen
- Ik draag bij aan een positieve samenleving

Bij de verschillende verdiepingen zijn de ramen van het huis gevuld met de Pedagogisch Educatieve gedragingen die daarbij passen. Dit zijn de gewenste concreet waarneembare handelingen van onze pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Meer over onze pedagogische visie is te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan en in het interactieve Pedagogisch Educatief Huis.

Uk & Puk

Op de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het jonge kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Wij noemen dit 'Ontwikkelingsgericht Werken' (OGW). Dit betekent dat wij het kind zorgvuldig observeren en de activiteiten aanpassen aan de ontwikkelbehoefte van het kind. Met behulp van onze werkwijze OGW dragen wij zorg voor een beredeneerd en gestructureerd activiteiten aanbod.

Binnen deze werkwijze maken wij op peutergroep Klimladder gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk wat specifiek is ontwikkeld voor de kinderopvang. Het hoofddoel van Uk & Puk is het vergroten van de spraak- en taalvaardigheid van het kind. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Naast de spraak- en taalontwikkeling komen ook de sociaal emotionele-, de motorische- en zintuiglijke ontwikkeling en het voorbereidend rekenen expliciet aan bod. Dit gebeurt binnen de context van voor kinderen aansprekende thema's, waarin de pop Puk een belangrijke rol speelt.

Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Binnen het programma staat spelen centraal. Hierbij fungeert de pop Puk als intermediair tussen het kind en de volwassene.

Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen en peuters. Elk thema is middels aansprekende activiteiten uitgewerkt voor 3 leeftijdsgroepen: 0-1,5 jaar, 1,5-2,5 jaar en 2,5-4 jaar.

De activiteiten zijn gevarieerd: spel, ontdekken, knutselen, spel in een themahoek, voorlezen, kring, expressie, bewegen, tijdens verzorgingsmomenten. Ook is er aandacht voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal.

De thema's en activiteiten zijn op maat uitgewerkt per leeftijdsgroep en kunnen makkelijk ingepast worden in het dagritme van de groep. Denk bijvoorbeeld aan het Goedemorgenlied, het Puk thema in de kring, samen themaliedjes zingen, een thema beweegactiviteit etc. Zo kunnen de kinderen zich op een speelse manier ontwikkelen.

Aan de hand van het thema bieden wij de kinderen wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren. Deze activiteiten bieden tevens veel mogelijkheden om spelenderwijs met de sociale communicatie en het denken en redeneren van kinderen bezig te zijn.

Op de peutergroep wordt dagelijks een groepsactiviteit aangeboden met Puk in de hoofdrol.

Bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek en als er een nieuw kindje op de groep is. Puk wordt dan geïntroduceerd door de pedagogisch medewerker: "Puk was eens ook nieuw in de groep en nu ben jij nieuw. Puk mag nu naast jou zitten, want het kan best spannend zijn om ergens nieuw te zijn. Puk kan jou helpen om te wennen, Puk kan dan jouw vriendje zijn."

Er zijn 10 Puk thema's:

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie

Peuters die bijna naar de basisschool gaan worden voorbereid op de overgang van kindercentrum naar basisschool.

Naast de Puk thema's komen ook thema's aan bod zoals: de jaargetijden, feestdagen en verkeer.

Alle kinderen op de peutergroep krijgen het totaalprogramma Uk & Puk aangeboden. Dit programma voldoet aan de eisen van de VE.

Voorschoolse Educatie (VE)

Voor kinderen met een VE-indicatie worden aanvullende eisen gesteld. Deze zijn deels wettelijk en deels door de gemeente bepaald.

Visie

De peutergroepen van Kind & Co hebben een belangrijke rol bij het volgen, signaleren en verminderen van achterstanden bij het jonge kind met een VE-indicatie, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, de sensomotorische- en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De ontwikkelijn van het jonge wordt gevolgd met behulp van onze werkwijze Ontwikkelingsgericht werken (OGW). Met behulp van de observaties van het Kindvolgsysteem Uk & Puk, kunnen wij de individuele behoefte van het kind in kaart brengen en ons activiteitenaanbod hierop aan laten sluiten. Vervolgens stimuleren wij de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind met het totaalprogramma Uk & Puk.

Ouders, onderwijs en opvang zijn partners in de opvoeding van een kind. Allen hebben hun eigen rol bij het ondersteunen en begeleiden van het kind, maar ook een gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid.

VE in de praktijk

Als kinderen bij ons op de VE-peutergroep komen nemen wij de tijd voor het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Ouders worden tevens geïnformeerd over de observatie momenten, onze manier van ontwikkelingsgericht werken en de methode Uk & Puk.

Bij kinderen met een VE-indicatie doen wij gedurende hun tijd op de peutergroep drie keer een observatie (bij 2,5 jaar, bij 3 jaar en 3 maanden en 3 jaar en 10 maanden).

Na deze observatie nodigt de mentor de ouders uit voor 10 minuten gesprek. Het observatieformulier wordt als richtlijn gebruikt bij het gesprek.

Op basis van de observatie worden de ontwikkelingsdoelen voor ieder kind bepaald met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, sensomotorische ontwikkeling en de ontwikkeling van rekenen en ruimte.

Peuters met een VE-indicatie krijgen vanaf 2,5 jaar 16 uur VE aangeboden. De peutergroep is 40 weken in het jaar geopend, met 16 uur per week borgen we de 960 uur VE in 2 jaar.

Uk & Puk in de dagelijkse praktijk

De thema's van Uk & Puk sluiten aan bij de dagelijkse belevingswereld van het jonge kind, waardoor deze makkelijk in te passen zijn in ons dagritme. Eens in de 6 weken wordt de groep volgens het dan geldende thema ingericht, waardoor het duidelijk zichtbaar is voor kinderen en ouders. Er wordt vervolgens gedurende 6 weken met dit thema gewerkt. Bijvoorbeeld, bij het thema verkeer worden stoplichten, zebrapaden aangelegd voor en op de groep. Tijdens het buitenspelen maken we (gebruik van) loop- en fietspaden en spelen eenvoudige verkeerssituaties na. Bij het Puk thema Hatsjoe maken we gebruik van attributen als een stethoscoop, een thermometer, zakdoeken, een doktersjas etc. Tijdens het fruit eten wordt met de kinderen gesproken over hoe goed en belangrijk fruit en water voor je lichaam is. En kunnen ouders bijvoorbeeld worden uitgenodigd om samen met hun kind en zijn/haar favoriete knuffel een doktersbezoek af te leggen op de locatie, waarbij een van de medewerkers de dokter speelt, compleet met stethoscoop en doktersjas.

In de groep is er een speciale plek ingericht met boekjes en themamaterialen voor kinderen en ouders om in te zien en samen kennis te maken met het thema. Ook tijdens de activiteiten op de dag wordt er gebruik gemaakt van deze materialen.

Onze dagindeling verloopt volgens een bepaald ritme en met behulp van de opgehangen dagritmekaarten wordt dit ritme en de volgorde van de geplande activiteiten zichtbaar voor de kinderen. Bij de overgang van activiteiten wordt aan de kinderen gevraagd wat de volgende activiteit zal zijn en wordt er een begeleidend liedje gezongen.

Activiteitspin

De activiteitspin wordt gebruikt bij de voorbereiding van het thema en deelt het op in de volgende onderdelen: introductie (van het thema), knutselen, voorlezen, liedjes, spel, expressie, kijk/doe tafel, rijmpjes en bewegen. Hiermee plannen wij per thema welke activiteiten er per onderdeel worden aangeboden en wordt inzichtelijk op welk ontwikkelingsgebied ze aansluiten. Zo zorgen we ervoor dat

door middel van diverse activiteiten en spel alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen én dat deze aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van zowel het individuele kind als de groep.

Voorbeelden per ontwikkelingsgebied:

Sociaal emotionele ontwikkeling: we spelen rollenspellen en spelletjes.

Sensomotorische ontwikkeling: we ruiken en proeven nieuwe fruitsoorten.

Ontwikkeling van rekenen en ruimte: we tellen de kinderen in de groep, we tellen hoeveel jongens en meisjes er zijn.

Taalontwikkeling: we benoemen alles wat we doen, we praten over thema's, voeren kringgesprekken, maar gaan ook in gesprek met het individuele kind.

Hierbij werken we met de Kleine- en Grote groep.

Grote groep - Kleine groep

De kinderen met een VE-indicatie worden nauwgezet gevolgd in hun ontwikkeling. Na de kennismaking met het thema en de bijbehorende activiteiten, volgt een herhaling of een verdieping. Afhankelijk van het soort activiteit en de behoeften van de kinderen wordt er gewerkt in de grote of kleine groep, of aangesloten tijdens hun spel. Als blijkt dat bepaalde kinderen ten aanzien van specifieke ontwikkelingsgebieden behoefte hebben aan extra stimulering om dat gebied te versterken, passen wij ons activiteitenaanbod hierop aan.

Ouders

Bij peutergroep Klimladder vinden wij het belangrijk dat ouders betrokken worden bij de ontwikkelingsstimulering.

Als een kind op de peutergroep start, vindt het kennismakingsgesprek plaats tussen ouders en mentor. Hierin wordt de werkwijze op de groep toegelicht en worden ouders geïnformeerd over de oudergesprekken. Ouders van kinderen met een VE-indicatie worden in de 1,5/2 jaar dat hun kind bij ons op de groep is, 3 keer uitgenodigd voor een voortgangsgesprek naar aanleiding van onze observaties: na 3 maanden na start, vervolgens als het kind net 3 jaar is en wanneer het kind bijna 4 jaar wordt. Hierin bespreken wij met ouders de ontwikkeling van hun kind en geven hun tips over wat zij thuis met hun kind kunnen doen om de ontwikkeling te stimuleren. Als het kind 3 jaar en 10 maanden is worden ouders uitgenodigd voor een eindgesprek. Vervolgens is er een warme overdracht naar de basisschool met de mentor en de nieuwe juf.

Bij de start van elk thema (6 keer per jaar) krijgen alle ouders via het ouderportaal een nieuwsflits waarin het thema wordt geïntroduceerd. Ook ontvangen zij de teksten van de liedjes en de titels van boekjes die aansluiten op het thema en de 10 thema woorden die in deze periode extra aandacht krijgen.

Aan de ouders van de VE-kinderen worden de nieuwsbrieven waar nodig persoonlijk overhandigd en wordt door de pedagogisch medewerker de inhoud en het doel nader toegelicht.

Ook worden ouders een paar maal per jaar uitgenodigd om (samen met hun kind) deel te nemen aan activiteiten, bijvoorbeeld: een themabijeenkomst, het zomerfeest, de Sinterklaas- of Kerstviering. Hoe, wanneer en bij welke activiteiten ouders worden betrokken, wordt bijgehouden in het ouderactiviteitenplan. De inhoud en voortgang van dit activiteitenplan wordt door de senior tijdens het teamoverleg met de medewerkers besproken, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Samenwerking met de basisscholen

De peutergroep werkt nauw samen met de basisscholen in de wijk.

De kinderen met een VE-indicatie worden bij voorkeur door de mentor van kind 'warm' overgedragen aan de basisschool. Met een warme overdracht bedoelen de pedagogisch medewerker een gesprek heeft met de leerkracht aan de hand van de overdrachtsformulieren. Voordat deze formulieren en de bijbehorende observatieformulieren naar de basisschool gaan wordt deze eerst besproken met de ouders. Voor deze warme overdracht wordt altijd toestemming aan ouders gevraagd. Dit gesprek vindt plaats voordat het kind naar de basisschool gaat.

Inhoudelijke aansluiting voor- en vroegschoolse educatie

Op onze peutergroep komen kinderen die naar één van de basisscholen in IJsselstein gaan. Met deze scholen wordt door ons inhoudelijke samenwerking gezocht, door middel van de doorgaande lijn en een warme overdracht.

Zo kunnen wij een groot deel van onze thema's bij die van school laten aansluiten, zoals bijvoorbeeld: het vieren van de voor kleine kinderen belangrijke Nationale Feestdagen, zoals Pasen, Sinterklaas en Kerst. Ook wordt elk jaar zowel op onze groep als op de scholen aandacht besteed aan de Kinderboekenweek, de nationale voorleesweek en bijvoorbeeld de seizoenen.

VE Coaching

Vanaf januari 2023 bezoeken zowel de IKK-coach als de VE coach de VE- groepen van Kind & Co Ludens.

De VE- coaching richt zich op de volgende onderdelen:

- Pedagogisch educatief handelen
- Uitvoering VE-programma
- Speel-leeromgeving
- Groepsmanagement
- Handelingsgericht/Ontwikkelingsgericht werken met gebruik van een kindvolgsysteem
- Samenwerken met ouders
- Doorgaande lijn met PO

De IKK- en de VE-coach stemmen onderling af, in samenspraak met de leidinggevende van de locatie, wie wat oppakt.

De coaches kunnen inhoudelijke workshops geven voor medewerkers van meerdere VE-groepen die t.b.v. coaching uren worden ingezet (denk aan workshops zoals spelbegeleiding, begrijpend luisteren, logo 3000, taal, spel en denken, dialoog).

Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart (PEKK)

De PEKK vormt de basis voor het pedagogisch educatieve coaching gesprek met het team.

De Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart is gebaseerd op:

- De 4 opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang
- De 6 kindgerichte interactievaardigheden
- Aangevuld met specifieke VE-eisen
- Focusvragen ontwikkeld door Spelenderwijs Utrecht
- UKK, CLASS, UTC
- Evaluatie-instrumenten die bij Kind & Co en bij Ludens en Samen in gebruik zijn.
-

Samen met de ingevulde HGW/OGW-documenten vormt dit de basis voor de pedagogisch educatieve coaching.

Na een jaar vindt er evaluatie plaats en wordt er met behulp van de kwaliteitskaart gekeken naar de doelen voor de volgende periode.

Op 1 januari 2024 hebben we op deze locatie 11 doelgroep peuters, dat houdt in dat we voor 100 uur een VE-coach gaan inzetten op deze groep en voor 10 uur beleid en begeleiding. Dat laatste wordt gedaan door de beleidsmedewerkers op het hoofdkantoor.

Op de peutergroep

We hebben op de locaties een globaal dagritme, met steeds dezelfde 'vaste' momenten en activiteiten. Samen eten, drinken en spelen zorgt ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Deze activiteiten doen we elke dag in een vaste volgorde maar de tijden kunnen wel verschillen. Als de kinderen nog lekker aan het spelen zijn dan lunchen we gewoon wat. Ons voedingsaanbod sluit zoveel mogelijk aan op de richtlijnen vanuit het Voedingscentrum.

Onze ochtend- en middagindeling

Op de groep werken we met een vaste dagindeling. Met dagritmekaarten van Puk geven we in grote lijnen aan hoe de dag verloopt. Dit geeft de kinderen houvast en structuur.

Het weer, een activiteit, een feest of andere omstandigheden kunnen ervoor zorgen dat we afwijken van de vaste dagindeling.

08.30 uur	Brengen, afscheid nemen en vrij spelen (inloop)
08.50 uur	In de kring, goedemorgen, presentielijst en uitleg over de dag
09.00 uur	In kleine groepjes Ontwikkelingsgericht werken, spelletje of buitenspelen of gymzaal
10.00 uur	Fruit en cracker eten, en thee/water drinken
10.30 uur	Toilet/ verschoneren
10.45 uur	Buitenspelen of gymzaal
11.45 uur	In kleine groepjes Ontwikkelingsgericht werken en activiteit
12.15 uur	Kring ter afsluiting
12.30 uur	Ophalen

Eten en drinken

Samen eten is belangrijk. Samen eten is gezellig. Dergelijke momenten geven structuur aan de dag. Samen eten en drinken versterkt het onderlinge contact.

Op Klimladder zijn de kinderen maar een halve dag en worden het eetmoment als volgt ingevuld.

We eten in de ochtend een gezond tussendoortje en fruit, de kinderen krijgen van ons water op de groep. We stimuleren hiermee gezond eten en drinken. Lusten de kinderen geen fruit, dan overlegt de leid(st)er met de ouders over een alternatief.

Voor we eten wassen we eerst goed onze handen en gaan aan tafel zitten. Daarna zingen we een liedje waarna de kinderen vervolgens hun eten mogen pakken. We stimuleren zo veel mogelijk om de kinderen zelf dingen te laten doen en benoemen hierbij alles. Na het eten mogen de kinderen drinken. Tijdens dit eet en drink moment kletsen we met de kinderen en vinden we het ook leuk als de kinderen met elkaar kletsen. Zo zorgen we voor een ontspannen sfeer.

Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan: een verjaardag, het afscheid van de groep, Sinterklaas en diverse feestdagen, zoals Kerst, Suikerfeest, Pasen, etc. Als een kind jarig is, mag het trakteren met een gezonde traktatie. Voor tips over gezonde traktaties kunnen de ouders zich tot de pedagogisch medewerkers wenden. We hebben natuurlijk respect voor de kinderen die vanuit hun eigen cultuur of geloofsovertuiging deze feesten anders of niet vieren en overleggen daarover met de ouders.

Zelfstandigheid bevorderen

We stimuleren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen, bijvoorbeeld zelf de tassen open maken, zelf de jassen aandoen en zelf opruimen. Als iets niet lukt geven we aanwijzingen of doen we het voor. Ook vragen we de kinderen om elkaar te helpen als iets niet lukt.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

Enkele afspraken die we met elkaar hebben gemaakt:

Op de groep lopen we rustig.
De bank is om op te zitten.
De keuken is voor kinderen alleen onder begeleiding toegankelijk
We gaan netjes met speelgoed om, als je ergens klaar mee bent dan ruim je het op.
We houden rekening met elkaar.
We helpen elkaar.
In de groep spreken we Nederlands met elkaar.

Meer over voeding, slapen, verschonen, zindelijkheid, persoonlijke hygiëne en zelfstandigheid bevorderen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch beleidsplan.

Activiteiten, vrij spelen en de kring

In de ontwikkeling van kinderen neemt het spel een essentiële plaats in. Kinderen kunnen hun creativiteit kwijt en leren wie ze zijn. In spel experimenteren kinderen met wat ze in de dagelijkse werkelijkheid hebben leren kennen. Bij samenspelen leren kinderen ook in sociaal opzicht: ze leren rekening houden met elkaar, ze leren beurten geven en verdelen. Spel is leuk en leerzaam en een ontdekkingstocht die nooit ophoudt.

De vorm van het spel is afhankelijk van de leeftijd van het kind. De peuter gaat al wat gericht spelen. Vaak nog gericht op grof motorische activiteiten. Voorzichtig ontstaat het fantasiespel. De fijn motorische activiteiten ontwikkelen zich vanaf 3 jaar, maar vooral in de kleuterleeftijd. De fantasie neemt toe, het samenspel verfijnt zich. Spelen is geen doel op zich maar kan een middel zijn om dagelijkse gebeurtenissen en belevingen na te spelen en te verwerken.

Naast het vrij spelen bieden wij op de groep ook gestuurde activiteiten en spelletjes aan om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren, hieronder een aantal voorbeelden van spelletjes die wij doen om het taalbegrip te stimuleren:

Aanwijzen/ benoemen van lichaamsdelen

Dit kan bij het kind zelf, bij een pop of bij elkaar. Geschikte liedjes zijn:

- "Dit zijn mijn wangetjes";
- "Hoofd, schouders, knie en teen";
- "Met de handjes klap, klap, klap."

Aanwijzen, benoemen en/of pakken van voorwerpen

Op de tafel of op de grond staat een aantal voorwerpen. De peuterleidster vraagt aan een peuter om haar bijvoorbeeld de pop, de auto, etc. te geven.

Iets moeilijker is het om voorwerpen op een plaatje aan te wijzen. Dit kan bij samen boekjes kijken, de leidster benoemt en de peuter wijst aan.

Je kunt deze spelletjes zo moeilijk of gemakkelijk maken als je zelf wilt.

Het uitvoeren van een handeling

Het doen van kringspelletjes.

Hoe speelser de opdracht hoe groter de kans op succes.

Aanbieden van allerlei materialen

Het aanbieden van verschillende materialen lokt het spreken uit, zoals:

- foto's van de belevingswereld van het kind (fotoboeken met foto's van de peutergroep zijn heel aantrekkelijk);
- prentenboeken;
- voelboekjes;
- vertelplaten + bijbehorende knuffels;
- posters;
- puzzels.

Elke zes weken hebben wij een thema van waaruit op elke groep activiteiten aangeboden worden. Dits is altijd een thema van Uk en Puk of gekoppeld aan het seizoen waarin wij op dat moment zitten.

Soms maken wij een uitstapje met de kinderen. Bijvoorbeeld naar de eendjes, een brief posten of naar de speeltuin. Wanneer wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij hiervoor toestemming aan de ouders. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek aan de orde geweest.

Oudercontact

Wij vinden het belangrijk om een goede band met ouders op te bouwen en investeren hier ook in. Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden van de kinderen.

Kennismaken en wennen

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op ons kinderdagverblijf omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kinderdagverblijf en hoe er gewerkt wordt.

Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gevoerd.

Indien gewenst worden er nadere afspraken omtrent het wennen gemaakt, maar meestal is dit niet nodig. Als er behoefte is om het kind te laten wennen, vindt dit in de regel plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er dan wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. In de regel worden de wenaafspraken over twee dagen verdeeld, bijvoorbeeld op dag een komt het kind 1,5 uur wennen en op dag twee 3 uur. Tijdens de wendagen zijn ouders telefonisch bereikbaar, zodat zij zo nodig hun kind kunnen komen ophalen.

De wenaafspraken worden tijdens het kennismakingsgesprek genoteerd op het formulier 'Checklist kennismakingsgesprek'.

Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel en/of doekje. Elk kind heeft een eigen tasje mee waarin zijn persoonlijke spullen worden bewaard zoals een setje schone kleding en knuffel.

Na ongeveer 6 weken evalueren wij de eerste opvangperiode met de ouders.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders die nodig is om aan te kunnen sluiten bij de behoeften van het kind. Specifieke informatie, afspraken over eetgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten en samen met het kind afscheid te nemen van ouders en samen te zwaaien bij het raam. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn.

Dagelijkse overdrachten

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van de dag.

Ouders worden via het Ouderportaal 'live' betrokken bij de belevenissen van het kind op het kinderdagverblijf. Het Ouderportaal is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaargaven terug te vinden zijn. Er is meer te vinden; Pedagogisch medewerkers houden via het portaal de registraties rondom eten, drinken en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er

regelmatig foto's geplaatst. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later. In het Ouderportaal vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk!

Observeren, volgen en oudergesprekken

We vinden het belangrijk dat de kinderen zich prettig voelen bij ons. Alleen dan kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Om dit te bereiken observeren we dagelijks en leggen we deze observaties volgens afspraak vast. Zo kunnen we de opvang zo veel mogelijk laten aansluiten op de behoeften van de kinderen en signaleren we eventuele zorg en aandachtspunten op tijd. Wij maken gebruik van de observatiemethode 'Werken aan Welbevinden' en OVP. Het observatieformulier vullen wij Tussentijds aan en ronden deze jaarlijks af rond de verjaardag van uw kind. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. De observatieverslagen ontvangen ouders via het Ouderportaal en worden door ons bewaard in het Kinddossier.

Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken plaats. De mentor biedt ouders jaarlijks rondom de verjaardag van het kind een 10-minutengesprek aan, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het Kinddossier en op de Kindkaart. De uitkomsten van de observaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de Kind besprekingen. Deze kind besprekingen vinden gemiddeld eenmaal per 6 weken plaats.

Als er zorgen zijn

Als wij ons zorgen maken, als we vragen hebben over het welbevinden of de ontwikkeling van een kind of als pedagogisch medewerkers behoeften hebben aan extra handvatten gaan we in gesprek met ouders en werken vervolgens conform ons beleid Signaleren in de kinderopvang.

Mentorschap

Tijdens het Kennismakingsgesprek wordt benoemd wie de Mentor van het kind is en dit is voor ouders terug te vinden in het Ouderportaal.

Ouderavonden

Eenmaal per jaar proberen wij een ouderavond te organiseren. Dit doen wij samen met de andere locaties in IJsselstein. Wij nodigen ouders uit om deel te nemen aan deze avond. Voor de ouderbetrokkenheid proberen we ieder jaar iets leuks te organiseren waar we ouders ook voor uitnodigen. Wij doen dit in samenwerking met de oudercommissie.

Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang

Op de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkellijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. In de regel vindt de overdracht plaats door het overdrachtsformulier op te sturen naar school. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig (in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind.

Meer over hoe wij contact onderhouden met ouders en vormgeven aan mentorschap, signaleren in de opvang en doorverwijzen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

Onze accommodatie

Door de inrichting van de groepsruimtes bieden wij de kinderen de kans om te ontdekken, om alleen of samen te spelen, om kennis te maken met verschillende materialen, spelvormen, voorwerpen, verschillende soorten speelgoed en spelletjes.

De Klimladder is gevestigd in basisschool 't Kasteel aan de Touwlaan in IJsselstein. Eén lokaal is in gebruik als groepsruimte voor Voorschool De Klimladder. De buitenruimte van de basisschool wordt gedeeld met de peuters van Voorschool De Klimladder. Doordat de Voorschool in de basisschool zit, zijn we dichtbij school, wat de samenwerking bevordert en voor uw peuter een natuurlijke overgang biedt.

De groepsruimte is ruim van opzet, fris, licht en kindvriendelijk ingericht, veilig en uitdagend, met diverse gezellige speelhoeken; de huishoek voor rollenspel, de leeshoek, de bouwhoek met verschillende soorten constructiemateriaal. Op de groep wordt leeftijdsgebonden speelmateriaal aangeboden dat past bij de ontwikkelingsfasen en behoeften van uw kind. Het aanbod varieert regelmatig en om uw kind uit te dagen, richten we de hoeken passend bij het thema opnieuw in of voegen we materialen toe. Denk aan een hoekje met een passpiegel, handspiegelkje en borstel bij het thema: "Dit ben ik". Er zijn open kasten, overzichtelijk voor de pedagogisch medewerkers, uitdagend en stimulerend voor uw kind, tevens ter bevordering van de zelfstandigheid, zo ook de lage stoelen en tafels, lage kapstokken en peuterwc's. In het speellokaal kan uw kind vrij bewegen met ballen, hoepels en bijvoorbeeld pittenzakjes.

We hebben altijd de mogelijkheid om uit te wijken naar de gymzaal. Hierin kunnen kinderen oefenen met andere materialen. Hier stimuleren we tevens de grove motoriek en vergroten van de spierkracht; door bijv. Traplopen, klimmen, kruipen, balspellen. Daarnaast oefenen we met evenwicht, loslaten door te springen, gebruik van armen en benen samen. Goed voor de emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van de fantasie.

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals afdekplaten voor de verwarming, plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips voor de scharnieren van de deur, beveiliging in de kasten. Wij zorgen voor veilige groepsruimtes, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om jonge kinderen kennis te laten maken met voor hen spannende en uitdagende situaties, zoals klimmen. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid. Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

Buiten doen kinderen andere ervaringen op. Buiten kunnen de kinderen rennen, de wind horen ruisen, door plassen stampen, in de zandbak spelen, fietsen, steppen, rennen, voetballen, noem maar op. Buitenspelen maakt een belangrijk onderdeel uit van onze dagindeling! Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils.

Er is een grote afgeschermdede buitenruimte, met volop ruimte om te bewegen. Het afgelopen jaar is de buitenruimte volledig vernieuwd met nieuwe natuurlijke speelelementen. Daarnaast is er een grote zandbak en zijn er fietsjes, steppen, emmers en bezems. Maar de kinderen kunnen natuurlijk ook vrij spelen. Het plein is goed en veilig afgezet met hekken. Tijdens het buitenspelen zijn alle hekken dicht, zodat er geen vreemden op het speelplein kunnen komen en geen kinderen uit het zicht kunnen raken. De gang naar de buitenruimte gebeurt met behulp het evacueertouw met ringen. Elke peuter houdt hierbij een ring vast, zodat er een goed overzicht op de groep gewaarborgd is. Soms spelen de peuters samen buiten met de kleuters. Vaak spelen de peuters met leeftijdsgenootjes van de kinderopvang.

Net als binnen, brengt het buitenspel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. Daarnaast kan een locatie aanvullende afspraken hebben die op de eigen buitenruimte zijn afgestemd.

Omdat er genoeg speelmateriaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stukgaan of kwijtraken. Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapotgaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Stamgroep

Peutergroep Klimladder heeft een stamgroep:

- Klimladder: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers.

Soms maken wij een uitstapje met de kinderen. Bijvoorbeeld naar de eendjes, de bibliotheek of een brief posten. Wanneer wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij hiervoor toestemming aan de ouders. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek aan de orde geweest.

Afwezigheid vaste pedagogisch medewerker

Wanneer er voor een korte tijd¹ geen vaste pedagogisch medewerker voor een kind aanwezig is doen we er alles aan om een andere vaste pedagogisch medewerker van de betreffende groep vaker in te zetten. Wanneer dit niet mogelijk is, zal er een beroep gedaan worden op een voor de kinderen bekende pedagogisch medewerker. Dit kan bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker van de locatie zijn, een bekende invalkracht of een (senior)pedagogisch medewerker die structureel en voor een langere periode ingezet kan worden op de groep. We waarborgen de emotionele veiligheid voor de kinderen en de stabiliteit van de opvang door in ieder geval een pedagogisch medewerker in te zetten die de kinderen kent en bekend is voor de kinderen. We zorgen voor een herkenbaar dagritme voor de kinderen en voor een goede overdracht aan de pedagogisch medewerker. De vaste pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de kindbijzonderheden vastgelegd staan in het groepsportaal. Daarnaast informeren we ouders over de wijzigingen in het personele rooster via het ouderportaal. Wanneer wij bovenstaande niet waar kunnen maken, dan sluiten we de groep.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl).

In onderstaand overzicht staat beschreven hoe de diensten tijdens reguliere weken gedurende de dag zijn verdeeld.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
PG Klimladder	PM 1: 8:30-12:30 PM 2: 8:30-12:30	PM 1: 8:30-12:30 PM 2: 8:30-12:30	PM 1: 8:30-12:30 PM 2: 8:30-12:30	PM 1: 8:30-12:30 PM 2: 8:30-12:30	

- Op peutergroep Klimladder voldoen wij tijdens opvanguren van 08:30 uur tot 12:30 uur aan de BKR.

¹ Een vaste pedagogisch medewerker die maximaal vier aaneengesloten weken afwezig is vanwege ziekte, vakantie of verlof.

Het Vierogenprincipe

Kind & Co geeft vorm aan het Vierogenprincipe door:

- Een open en professioneel werkklimaat
- Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen (zie: *Stamgroepen en Beroepskracht-kindratio en de drie-uursregeling*)
- Inrichting van de ruimten en bouwkundige voorzieningen (zie: *Onze accommodatie en groepsruimten*)

Indien nodig worden er aanvullende locatie specifieke afspraken met de oudercommissie gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in ons Beleidsplan Veiligheids- en Gezondheid en worden jaarlijks met de oudercommissie geëvalueerd.

Onze peutergroep in de wijk; onze externe samenwerkingspartners

Pedagogisch medewerkers werken, naast bovengenoemde instanties, ook samen met de bibliotheek in verband met voorleesochtenden, de gemeente in verband met werken met Voorschool, alle basisscholen in IJsselstein in verband met overdrachten en de GGD.

Openingstijden

Wij zijn gedurende de schoolweken 4 dagen geopend:

- Maandag: 8.30 – 12.30 uur
- Dinsdag: 8:30 – 12.30 uur
- Woensdag: 8.30 – 12.30 uur
- Donderdag: 8:30 – 12.30 uur

Wij vragen de ouders hun kind tussen 08:30 en 08:45 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 08:50 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is. Dit omdat wij het belangrijk vinden het ontwikkelingsgerichte aanbod goed vorm te geven voor alle kinderen.

Vanaf 12:30 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen. Omdat onze peutergroep in de school is gehuisvest, vragen wij de ouders er rekening mee te houden dat er op het moment van ophalen nog les wordt gegeven op de basisschool.

Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag. De vakanties komen overheen met de schoolvakanties van het basisonderwijs, conform de richtlijnen van de betreffende gemeente.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders vooraf dat aan ons door te geven (voor- en achternaam zodat wij eventueel de ID- kaart kunnen controleren), anders geven wij het kind niet mee!

Onze medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd. Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften.

De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- Scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- Pedagogisch verdieping
- Cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie

Andere volwassenen

Vrijwilligers worden uitsluitend boven-formatief ingezet (conform ons vrijwilligersbeleid).

Onze vrijwilliger (voorlees opa) levert een bijdrage aan ons dagprogramma door voor te lezen aan onze peuters in kleine groepjes. De vaste beroepskrachten blijven te allen tijde verantwoordelijk voor de (pedagogische) gang van zaken

Lees meer over onze Medewerkers in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij hebben ook een oudercommissie. Deze heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de clustermanager.

De oudercommissie heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum Kind & Co, dat je kunt vinden op onze website.

Tevens organiseert de oudercommissie elk jaar een avond voor de ouders en medewerkers waarin een thema behandeld wordt. De oudercommissie nodigt daartoe een deskundige uit. Thema's die de laatste jaren aan de orde zijn geweest:

- Gezonde voeding
- Omgaan met media
- Kinder EHBO

Wij streven ernaar op elke locatie een oudercommissie te hebben. Een oudercommissie geeft advies over de algemene gang van zaken zoals over het pedagogisch beleid, voeding, veiligheid en gezondheid en denkt mee over het reilen en zeilen van de locatie. Onze locatie heeft momenteel geen oudercommissie. Daarom organiseren we regelmatig een ouderraadpleging of informeren we ouders door middel van een nieuwsbrief, waarin we ouders de mogelijkheid geven om advies te geven. Dit doen wij minimaal eens per jaar en daarnaast wanneer er wijzigingen zijn op een onderwerp waarvoor adviesrecht geldt. We blijven ons inspannen om een oudercommissie in te stellen. Informatie over de ouderraadpleging is op te vragen via de clustermanager.

Naast de oudercommissie van peutergroep Klimladder is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Tot slot

Wij hopen dat je dit Pedagogisch werkplan met plezier hebt gelezen en dat duidelijk is hoe wij binnen onze peutergroep Klimladder werken.

Mocht je toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit Pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team Klimladder